

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2015 roku

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w W. w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Piotr Remian

Protokolant: Monika Szast

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lutego 2015 r. w W.

sprawy z powództwa małoletniej W. A. reprezentowanej przez matkę D. W.

przeciwko R. A.

o podwyższenie alimentów

I. zasądza od pozwanego R. A. (PESEL (...)) tytułem alimentów na rzecz małoletniej powódki W. A. ur. (...) w B. (PESEL (...)) kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie, poczynając od dnia 03.02.2014 r., płatne z góry do 15-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki małoletniej powódki D. W. (PESEL (...)), w miejsce alimentów w kwotach po 280 zł miesięcznie, ustalonych ugodą z dnia 19.12.2002 r. zawartą przed byłym Sądem Rejonowym w Wołowie w sprawie sygn. akt III RC 294/02;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zwalania pozwanego od ponoszenia kosztów sądowych zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa;

IV. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki – D. W., działając w imieniu małoletniej W. A. wniosła o podwyższenie alimentów z kwoty po 280 zł miesięcznie do kwoty po 650 zł miesięcznie na rzecz małoletniej córki, od pozwanego R. A., ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Wołowie w dniu 19.12.2002 roku w sprawie o sygn. III RC 294/02, płatnych do rąk matki jako ustawowej przedstawicielki małoletniej powódki do 15-go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia którejkolwiek z rat. Ponadto, wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej powódki kosztów procesu oraz nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu żądania przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki wskazała, że małoletnia cierpi na padaczkę, niedoczynność tarczycy – chorobę H., uciążliwy trądzik, cukrzycę typu I, chorobę serca, co wiąże się z koniecznością częstych wizyt w różnych poradniach i zakupem leków. Podała, iż wydatki na córkę znacznie wzrosły, w porównaniu do wydatków jakie ponosiła w chwili orzekania o obowiązku alimentacyjnym. Miesięczny koszt jej utrzymania wynosi 1.000 zł. Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki podniosła również, że z uwagi na to, iż córka ma orzeczenie o niepełnosprawności i musi mieć zapewnioną opiekę, którą ona sprawuje. Otrzymuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 620 zł oraz dodatek w kwocie 200 zł miesięcznie. Ma jeszcze na utrzymaniu 3,5 letniego syna J..

Matka małoletniej powódki wskazała, iż pozwany przez 15 lat nie interesował się córką oraz od 2010 r. zaprzestał na nią płacenia alimentów, które są wypłacane z funduszu alimentacyjnego.

Pozwany R. A. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany podniósł, że matka małoletniej utrudniała mu kontakty z córką, zaś małoletnia uciekała przed nim. Wskazał, iż żądana kwota jest za wysoka, a on jest osadzony w zakładzie karnym i po jego opuszczeniu będzie mu ciężko znaleźć pracę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w niniejszej sprawie:

Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Wołowie w dniu 19.12.2002 roku w sprawie o sygn. III RC 294/02 pozwany zobowiązał się do lożenia na rzecz małoletniej W. A. podwyższonych alimentów w kwocie po 280 złotych miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniej jako ustawowej przedstawicielki małoletniej powódki, w terminie do dnia 15- go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

Wówczas małoletnia W. A. miała niespełna 4 lata. Małoletnia rozwijała się prawidłowo, nie chorowała przewlekłe. Wraz z matką zamieszkiwała wraz z babcią oraz Matka małoletniej była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. za wynagrodzeniem 765,19 zł brutto (565,31 zł netto) miesięcznie. Korzystała z pomocy swojej matki.

Pozwany R. A. pracował wówczas w (...) za wynagrodzeniem średnio 1.079,73 zł netto miesięcznie. Pozwany mieszkał u swoich rodziców, gdzie dokładał się do kosztów wyżywienia i utrzymania mieszkania kwotą 500 zł miesięcznie.

(dowód : przesłuchanie świadka H. A. - protokół k. 214 – 00:05:05 – 00:18:29;

akta sprawy o sygn. III RC 294/02 – w załączeniu)

Obecnie małoletnia W. A. ma 16 lat i uczęszcza do klasy III gimnazjum. Małoletnia leczona jest z powodu niedoczynności tarczycy i stwierdzono u niej chorobę H.. Ponadto ma stwierdzoną cukrzycę I stopnia i musi brać insulinę. Pozostaje pod opieką poradni kardiologicznej, gdyż stwierdzono u niej szmery w sercu. Od 4 roku życia cierpi na padaczkę ogniskową. Stwierdzono u niej upośledzenie umysłowe lekkiego stopnia. Ma próchnicę zębów. Została zaliczona do osób niepełnosprawnych, wymagających całodobowej opieki. W skali miesiąca matka małoletniej szacuje koszt jej utrzymania na kwotę 1.000 zł, w tym na wyżywienie - 465 zł, lekarstwa - 200 zł, wyjazdy do lekarzy – średnio 80 zł, środki czystości - 50 zł, przybory szkolne oraz wyprawka - 65 zł, bielizna - 30 zł, telefon – 30 zł. W ciągu roku kupuje córce buty typu adidas za kwotę 50 – 60 zł oraz obuwiu zimowe za kwotę 100 zł. Na zakup odzieży dla córki nie wydatkuje pieniędzy, gdyż ją dostaje. Małoletnia sprawia problemy wychowawcze i w związku z tym zastosowany został wobec niej przez sąd środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego. Alimenty na rzecz małoletniej powódki są wypłacane z funduszu alimentacyjnego, gdyż pozwany od 2010 r. nie łoży na utrzymanie córki. W żaden sposób nie przyczynia się do zaspokojenia potrzeb córki. Obecnie nie utrzymuje kontaktów z córką.

Przedstawicielka małoletniej powódki obecnie z tytułu opieki nad córką otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1.000 zł, dodatek w kwocie 200 zł, zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł oraz zasiłek rodzinny w kwocie 100 zł w skali miesiąca. Korzysta z pomocy swojej siostry. Innych dochodów, ani majątku nie posiada. Spłaca kredyt w kwocie 1.500 zł zaciągnięty na leczenie cukrzycy córki i z tytułu jego spłaty płaci ratę w kwocie 100 zł miesięcznie. Na swoje miesięczne utrzymanie wydatkuje kwotę 500 zł w skali miesiąca.

Obecnie matka małoletniej powódki mieszka wraz z M. C., małoletnią powódką i synem J. C. w wieku 3,5 roku, pochodzącego ze związku z M. C.. Przedstawicielka ustawowa nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z ojcem swego syna. Dzielą się po połowie rachunkami z tytułu eksploatacji mieszkania i każdy z tego tytułu ponosi wydatek w kwocie w granicach 400 zł miesięcznie. Na koszt utrzymania mieszkania składa się czynsz - 400 zł, fundusz remontowy – 40 zł, energia - 130 zł, gaz - 100 zł. M. C. na syna daje kwotę 500 zł miesięcznie.

(dowód: przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki – protokół k. 214 – 00:30:50 – 00:59:25; odpis skrócony aktu urodzenia powódki – k.6; orzeczenie o niepełnosprawności – k.7; opinia – k.8; zaświadczenie –

k.9,43,63; informacja dla lekarza kierującego – k.10,11; karta informacyjna – k.12,66;decyzja – k.13-16; faktura VAT - k.17-24,26-34,65,67-75; postanowienie o zastosowaniu środków wychowawczych – k.78;potwierdzenie wpłaty - k.111 - 113)

Pozwany R. A. ma 41 lat. Od dnia 17 stycznia 2014 r. przebywa w AŚ we W. jako tymczasowo aresztowany. Obecnie odbywa karę pozbawienia wolności za rozbój. Nie jest zatrudniony w AŚ i obecnie nie pracuje. Pozwany z zawodu jest mechanikiem aparatury kontrolno - pomiarowej. W warunkach więziennych ukończył kurs montera wykańczania wnętrza i zabudowy w budownictwie, ale w tym zawodzie nie pracował. Z Zakładów (...) w B. został zwolniony w 2007 r. dyscyplinarnie, za stawienie się do pracy pod wpływem alkoholu. Przed zatrzymaniem był zarejestrowany jako bezrobotny w urzędzie pracy. Nie pracował i pozostawał na utrzymaniu matki. Nadużywał spożycia alkoholu. W 2013 r. podejmował dwukrotnie leczenie odwykowe przeciwalkoholowe w warunkach więziennych oraz wolnościowych. Nie ma majątku. Prócz małoletniej powódki nie ma innych osób na utrzymaniu. Pozwany ma zadłużenie w kwocie 12.994,72 zł na rzecz funduszu alimentacyjnego oraz na rzecz wierzycielki alimentacyjnej w kwocie 4.200 zł. Ma nadciśnienie i przyjmuje leki. Jest nosicielem wirusa HCV. Koszt swojego utrzymania w zakresie zakupu wyżywienie i odzieży określa na kwotę 300 zł w stosunku miesięcznym. Pozostaje w konkubinacie z kobietą, która jest osadzona w zakładzie karnym.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Wołowie z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie sygn. akt II K 639/11 pozwany został skazany za to, że w okresie od stycznia 2010 r. do 18 marca 2010 r., od 2 kwietnia 2010 r. do 31 stycznia 2011 r. uporczywie uchylał się od wykonywania ciężącego na nim z mocy ustawy i wyroku Sądu Rejonowego w Wołowie z dnia 19 grudnia 2002 r. obowiązku lożenia na utrzymanie swojej córki W. A. alimentów w kwocie po 280 zł miesięcznie, przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. na karę ośmiu miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres dwóch lat próby oraz zobowiązany do wykonywania ciężącego na nim obowiązku lożenia na utrzymanie córki. Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2013 r. zarządzono wykonanie kary z uwagi na to, iż pozwany nie łożył na utrzymanie córki i nadużywał spożycia alkoholu. Aktualnie prowadzone są wobec pozwanego 2 postępowania karne o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. (w sprawie sygn. VII K 282/13) oraz z art. 280 § 1 k.k. i inne (w sprawie sygn. VII K 61/14).

(dowód: zeznania pozwanego – protokół k. 146 – 00:01:01 – 00:11:32; zeznania świadka H. A.- protokół k. 214 – 00:05:05 – 00:18:29; zaświadczenie - k.59, akta SR w Wołowie o sygn. II K639/11 – w załączeniu; akt oskarżenia – k.77; pismo komornika sądowego – k.96; opinia o skazanym – k. 99-100)

Powiatowy Urząd Pracy w W. w ostatnim okresie 9 miesięcy dysponował ofertami pracy dla osób o kwalifikacjach aparatury procesów chemicznych, robotnik budowlany oraz bez szczególnych kwalifikacji zawodowych, za proponowanym wynagrodzeniem w wysokości od 1.680 zł do 2.500 zł brutto miesięcznie.

(dowód : pisma Powiatowego Urzędu Pracy w W. – k. 101,177,195)

Powiatowy Urząd Pracy w L. w ostatnim okresie 9 miesięcy nie dysponował ofertami pracy dla osoby o kwalifikacjach aparatury procesów chemicznych, zaś dysponował ofertami pracy dla osób o kwalifikacjach robotnik budowlany oraz bez szczególnych kwalifikacji zawodowych, za proponowanym wynagrodzeniem w wysokości od 1.680 zł do 2.500 zł brutto miesięcznie.

(dowód : pisma Powiatowego Urzędu Pracy w L. – k. 102,176,204)

Powiatowy Urząd Pracy we W. w ostatnim okresie 9 miesięcy nie dysponował ofertami pracy dla osoby o kwalifikacjach aparatury procesów chemicznych, zaś dysponował ofertami pracy dla osób o kwalifikacjach robotnik budowlany oraz bez szczególnych kwalifikacji zawodowych, za proponowanym wynagrodzeniem w wysokości od 1.680 zł do 2.500 zł brutto miesięcznie.

(dowód : pisma Powiatowego Urzędu Pracy we W. –k. 105,178,208)

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo o podwyższenie alimentów na rzecz małoletniej powódki, zasługiwało na uwzględnienie w części, zaś w pozostałym zakresie jako takie podlegało oddaleniu.

Podstawą żądania podwyższenia alimentów jest art. 138 k.r. i o., zgodnie z treścią którego, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub zmianę możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, istotne zwiększenie lub zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Ustalenie zmiany stosunków następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi poprzednio (por. aktualną uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., CZP 91/86 OSNCPAP 1988 nr 4 poz. 42). Zdaniem Sądu Najwyższego, które sąd orzekający w pełni podziela, różnica wieku dziecka spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związanych z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych zajęć, co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 1965 r., (...) 135/04, niepublikowane).

Zgodnie z treścią przepisu art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Przy czym te ostatnie nie należy kojarzyć z wysokością aktualnych zarobków czy też ich brakiem, lecz z realnymi a niewykorzystanymi możliwościami majątkowymi i zarobkowymi zobowiązanego. W ocenie Sądu z okoliczności sprawy wynika, iż pozwany ma możliwości zarobkowe, uzasadniające podwyższenie ustalonych poprzednio alimentów. Obecnie przebywa w areszcie śledczym, gdzie odbywa karę za rozbój oraz prowadzone są przeciwko niemu 2 postępowania karne o przestępstwa umyślne. W takiej sytuacji pobyt w areszcie śledczym nie może uzasadniać nieuwzględnienia żądania podwyższenia alimentów, czego domagał się w toku postępowania pozwany. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 26 maja 1995 r., w sprawie III CZP 178/94 (OSNC z 1995 r., nr 10, poz. 136) uznał, że możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji, który odbywa karę pozbawienia wolności i nie jest zatrudniony, ustala się według zasad określonych w art.135 k.r.o. Z uwagi na okoliczności sprawy sąd może nie uwzględniać okoliczności niekorzystnej dla możliwości zarobkowych zobowiązanego, jaką spowodowało umieszczenie go w zakładzie karnym. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia wskazano, iż „ nie można wykluczać dopuszczalności zastosowania art. 136 k.r.o. także w sytuacji, gdy osoba, która była już zobowiązana do świadczeń alimentacyjnych lub powinna się liczyć z rychłym powstaniem takiego obowiązku, dopuściła do utraty zatrudnienia albo możliwości jego uzyskania przez to, że w konsekwencji popełnienia przestępstwa została pozbawiona wolności”. Mając na względzie całokształt okoliczności niniejszej sprawy Sąd uznał, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż pozbawienie wolności pozwanego stanowi okoliczność uzasadniającą niepodwyższanie alimentów. Zauważyć należy, iż pozwany R. A. osadzony jest za przestępstwo umyślne (rozbój), zaś wcześniej odbywał karę za nie alimentowanie małoletniej powódki. Od 2010 r. w żaden sposób nie uczestniczy w zaspokajaniu potrzeb dziecka.

W ten sposób, swoim nagannym zachowaniem, doprowadził do znacznego ograniczenia swych możliwości zarobkowania i tym samym łożenia na utrzymanie małoletniego ciężko chorej córki. Zatem, ustalając możliwości zarobkowe pozwanego Sąd wziął pod uwagę oferty pracy dla osób o kwalifikacjach jakie posiada pozwany, które oscylują między kwota od 1.680 złotych do 2.500 złotych brutto miesięcznie (średnio 2.000 zł brutto miesięcznie). Biorąc pod uwagę tak ustalone możliwości zarobkowe pozwanego, odbywającego aktualnie karę pozbawienia wolności, uznać należało, że jego obowiązek alimentacyjny wobec małoletniej powódki powinien być ustalony na kwotę po 500 zł miesięcznie. Należy tutaj zauważyć, iż od daty zawarcia ugody w sprawie o sygn. III RC 294/02 w przedmiocie konkretyzacji świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniej powódki upłynął okres 12 lat. Usprawiedliwione potrzeby małoletniej wzrosły. Ma to związek nie tylko z upływem czasu, ale również ze zmianami w życiu dziecka oraz z jego rozwojem psychofizycznym, a także ze zmianą siły nabywczej pieniądza, a zwłaszcza ze względu na szereg chorób na które dziecko cierpi.

W ocenie Sądu, uwzględniając zasady doświadczenia życiowego oraz wiek małoletniej powódki i związaną z tym konieczność zaspokojenia potrzeb edukacyjnych, wyżywienia, ubrania i obuwia, zapewnienia leczenia to usprawiedliwione koszty utrzymania i wychowania małoletniej W. A. kształtują się na poziomie około 1000 złotych miesięcznie.

Reasumując należy stwierdzić, że usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki kształtują się na poziomie wyższym, niż w dacie poprzedniego ustalenia zakresu obowiązku alimentacyjnego.

Mając na uwadze powyższe, uznając, iż powództwo o podwyższenie alimentów zasługuje na uwzględnienie w części, Sąd orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku. W pozostałym zakresie powództwo, jako wykraczające poza zakres możliwości zarobkowych pozwanego podlegało oddaleniu, co skutkowało orzeczeniem jak w punkcie II wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu oparto na treści art. 102 k.p.c. w związku z przepisami ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167 poz. 1398 z późn. zm.). Sytuacja materialna pozwanego wskazuje na zasadność nie obciążania go kosztami postępowania , zaś małoletni powód był zwolniony z kosztów sądowych z mocy ustawy.

Zawartemu w punkcie I orzeczeniu Sąd nadał, stosownie do treści przepisu art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. rygor natychmiastowej wykonalności.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji orzeczenia .